

Province of the
EASTERN CAPE
EDUCATION

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 11

NOVEMBER 2013

REKENINGKUNDE MERKRIGLYN (MEMORANDUM)

PUNTE: 300

ALGEMENE BEGINSELS:

1. Waar berekeninge verlang word, ken volpunte vir die finale antwoord toe. Indien die antwoord verkeerd is, merk die bewerkinge wat gedoen is. Indien die bewerkingsbedrag as die finale antwoord gegee word, ken die relevante punte vir die bewerkinge toe (Inkomstestaat) en nie die metodepunt vir die antwoord nie.
2. Metodepunte word aangedui deur ☒.
 - Vir berekeninge en finale totale moet minstens een gedeelte van die bewerking korrek wees om die metodepunt te verdien. Vir totale – inspekteer operasie en redelikheid van die antwoord voordat 'n punt toegeken word.
 - In gevalle waar antwoorde van vorige vrae gebruik moet word (antwoorde oorgedra van vorige vrae), kontroleer die oordrag.
 - 'n Positiewe of negatiewe effek van enige bedrag, moet in ag geneem word om 'n punt toe te ken behalwe waar anders aangedui. Indien geen teken (+/-) of hakie voorsien word nie, neem aan dat die bedrag positief is.
3. Vir die vrae waar daar verduidelikings en kommentaar gevra word (2 punte of meer), ken deelpunte toe. Goeie kommentaar sal gewoonlik die feit noem en dan daarop uitbrei. Wees gewaarsku dat leerders somtyds dieselfde feit net weer op 'n ander manier bewoord. Neem kennis dat die merkriglyn slegs voorgestelde antwoorde gee-lees antwoord noukeurig en probeer verstaan wat die leerder eintlik wil se en ken punte daarvolgens toe.
4. Waar leerders geenaliseer word (soos vreemde items, misplaaste items, besonderhede weggelaat ens.), kan die punte vir daardie afdeling nie negatief wees nie. Penalisasie moet, indien moontlik, by die betrokke vraag aangedui word. *Indien daar vreemde items (getalle) by enige berekening ingesluit is, kan volpunte nie toegeken word nie.*
5. Opvoeders word aangeraai om, voor jy begin merk, die vraestel deur te werk en jou antwoorde met die merkriglyn te vergelyk. Indien veranderinge aangebring moet word, doen dit binne die raamwerk van die puntetoekenning.

Hierdie memorandum bestaan uit 14 bladsye.

VRAAG 1

VERSOENINGS

(50 punte; 30 minute)

1.1 Bankversoening

1.1.1

KONTANTONTVANGSTEJOERNAAL VAN BLITZ HANDELAARS – MAART 2013

DOK NR.	DAG	BESONDERHEDE	BANK	DIVERSE REKENINGE	BESONDERHEDE VAN DIVERSE REKENINGE
	31	Totaal	22 250		
1812		B. Chop	1 500 ✓	1 500	Onttrekkings ✓
V12		XY Dienste	180 ✓✓	180	Instandhouding ✓
B/S		S. Jackson	5 600 ✓	5 600	Huurinkomste ✓
		Northmead Bank	75 ✓	75	Rente-inkomste ✓
			29 605 ☑	1 punt vir die bedrag en besonderhede in dieselfde reël	
-1 vir besonderhede weggelaat			Totaal > 22 250 om punt te verdien		

10

KONTANTBETALINGSJOERNAAL VAN BLITZ HANDELAARS – MAART 2013

DOK NR.	DAG	NAAM VAN BEGUNSTIGDE	BANK	DIVERSE REKENINGE	BESONDERHEDE VAN DIVERSE REKENINGE
	31	Totaal	15 500		
V13		Kontant	5 000 ✓	5 000	Verkope ✓
S/O		ASD Versekeraars	620 ✓	620	Versekering ✓
B/S		A. Skelm (Geweierde tjek V/T)	830 ✓	830	Debiteurekontrole ✓
		Northmead Bank	415 ✓ ☒ *	415	Bankkoste (35 + 132 + 248) ✓
			22 365 ☒	1 punt vir bedrag en besonderhede in dieselfde reël.	
-1 vir besonderhede weggelaat			Totaal > 15 500 om punt te verdien * metodepunt vir enige EEN van (35 + 132 + 248) ingesluit.		

10

ALGEMENE GROOTBOEK VAN BLITZ HANDELAARS
BANK (B6)

2013 Mrt	31	Totale Ontvangstes ✓ (KOJ)	29 605 ☑	2013 Mrt	1	Saldo a/b	1 670 ✓
				2013 Mrt	31	Totale Betalings ✓ (KBJ)	22 365 ☑
						Saldo o/d	5 570 ☑
			29 605				29 605
2013 Apr	1	Saldo a/b	5 570 ☑				

-1 (op elke kant) vir datums en besonderhede wat verkeerd of weggelaat is.

7

BANKVERSOENINGSTAAT OP 31 MAART 2013

DT

KT

Saldo per bankrekening	5 570 ☒	
Deposito nog nie aangeteken nie		6 250 ✓
Uitstaande tjeks Nr. 1848	6 660 ✓✓	
Nr. 1857	2 320 ✓	
Nr. 1860 (balanserende getal)	750 ☒	
Saldo per Bankstaat		9 050 ✓
Aanvaar enige ander aanvaarbare formaat (bv. enkelkolom)	15 300	15 300 ✓

8

1.1.5 Noem TWEE maniere hoe die interne kontrole van die besigheid verbeter kan word om situasies soos die verdwyning van die R5 000 te voorkom.*Twee aparte punte ✓✓ ✓✓*

Verdeling van pligte; rotering van dienste; kontroleer dokumentasie gereeld; vra bank om kennis te gee van deposito's (SMS'e); senior bestuur bank self die kontant; stel tye voor vir deposito's (daaglik – soggens)

4

1.1.6 Noem EEN voordeel om betalings deur middel van die Internet te doen.*✓✓ (een geldige punt)*

Vinnig en maklik; kan enige tyd gedoen word (na kantoorure); geen hantering van kontant/tjeks; Hoef nie te wag vir tjek wat vir betaling aangebied moet word nie; minder bankkoste.

2

1.2 Krediteurversoenning**1.2.1 KREDITEUREVERSOENING OP 31 MAART 2013**

	DT	KT	
SALDO PER STAAT			27 440
Staat "undercast"	360 ✓✓		
Terugsendings na verkeerde kant oorgeboek (490 + 490)	Gee 1 punt elk vir R490	980 ✓✓	
Korting ontvang nie in berekening gebring nie		600 ✓✓	
Handelskorting weggelaat		760 ✓✓	
Aanvaar enkelkolom aanbieding (Kredietbedrae moet tussen hakies wees) Geen punte vir state. (leerders kan enige gepaste beskrywings hê)			25 460 ☒

9

VRAAG 2

FINANSIËLE STATE EN VENNOOTSKAPPE

(100 punte; 60 minute)

2.1.1

ALGEMENE GROOTBOEK VAN STAR HANDELAARS
BATEVERKOPEREKENING

2013 Feb	28	Toerusting	5 500✓	2013 Feb	28	Opgehoopte waardevermindering op toerusting✓	3 375 ✓✓
		Wins met verkoop van bate ✓	875 ☑			Bank ✓	3 000 ✓
			6 375				6 375
						Opgehoopte waardevermindering op toerusting 5 500 – 2 125 = 3 375	
Besonderhede moet volledig wees om punte te kan verdien.							

8

2.1.2 Notas tot die Balansstaat

TASBARE/VASTE BATES

	VOERTUIE	TOERUSTING
Kosprys (1 Maart 2012)	176 500 ✓	60 200 ✓✓
Opgehoopte Waardevermindering (1 Maart 2012)	(79 200) ✓	(22 200) ✓
DRAWAARDE (1 Maart 2012)	97 300 ☑	38 000 ☑
Bewegings:		
Toevoegings teen kosprys		7 600 ✓
Verkope teen drawaarde		(2 125) ✓
Waardevermindering Toerusting: (5 700✓ + 285✓)	(26 475) ✓	(5 985) ☑ 3 punte
DRAWAARDE (28 Februarie 2013)	70 825 ☑	37 490 ☑
Kosprys (28 Februarie 2013)	176 500 ✓	62 300 ✓✓
Opgehoopte Waardevermindering (28/02/13)	(105 675) ☑ (79 200 +26 475)	(24 810) ☑

20

Inspekteer totale as hakies ontbreek.

HANDELS- EN ANDER ONTVANGBARE BEDRAE

Handelsdebiteure (1 170 x ¹⁰⁰ / ₅)	23 400	✓✓
Voorsiening vir oninbare skulde moet negatief wees	(1 170)	✓
Netto handelsdebiteure (Hierdie totaal moenie ingesluit word nie)	22 230	
Opgelope Inkomste (71500/11) kontroleer huurinkomste se aansuiwering	6 500	☑
Vooruitbetaalde uitgawes (280x2) kontroleer (Versekering) se aansuiwering	560	☑
	29 290	☑
Kontroleer die oordrag van bedrae vanaf die Inkomstestaat		

6

2.1.3 Star Handelaars

Inkomstestaat vir die jaar eindigende 28 Februarie 2013

Omset /Verkope (323 320✓ – 3 320✓)	320 000	Of 2 punte
Koste van Verkope	(192 000)	✓
BRUTOWINS	128 000	✓
Ander Inkomste	81 445	✓
Huurinkomste (71 500✓ + 6 500✓)	78 000	✓③
Korting Ontvang	2 420	✓
Wins met verkoop van bate verwys na bateverkoperekening (2.1.1)	875	✓
Voorsiening vir Oninbare Skulde Aansuiwering (1 320 – 1 170✓)	150	✓②
Bruto-inkomste	209 445	✓
Bedryfsuitgawes	(148 990)	
Bankkoste	4 560	
Diverse Uitgawes	22 460	
Oninbare Skulde	1 220	✓
Werknemersbydraes (salarisse en lone)	2 800	✓
Versekering (3 920 ✓ – 560 ✓)	3 360	✓③
Telefoon (6 410 ✓ + 480 ✓)	6 890	Of 2 punte
Salarisse en lone (56 000 ✓ + 4 460 ✓ + 2 340 ✓)	62 800	✓④
Verbruiksgoedere (7 350 ✓ – 2 150 ✓)	5 200	Of 2 punte
Skryfbehoeftes	5 330	✓
Handelsvoorraadtekort (27 550 – 25 640 ✓)	1 910	✓②
Waardevermindering Totaal van Bate-nota (2.1.2)	32 460	✓
Bedryfswins	60 455	✓
Rente-inkomste	3 110	✓
Netto wins voor Rente-uitgawe	63 565	✓
Rente-uitgawe	(970)	✓
Netto wins vir die jaar	62 595	✓
Inspekteer alle totale vir operasies		
Misplaaste rente moet verkeerd gemerk word. -1 vir vreemde items (enige balansstaatrekeninge) Maks -2		

2.2.1 Bereken die ontbrekende bedrae in die onderstaande tabel (genommer A tot G.)

	YOGA	YASH	TOTAAL	
Vennote se salarisse	64 800	46 200	111 000	
Rente op Kapitaal	A: 15 750 ✓✓	7 500		
Bonus	-	E: 5 600 ✓		
Totale primêre verdeling	B: 80 550 ✓	D: 59 300 ✓	C: 139 850 ✓	
Aandeel in oorblywende wins Verhouding: 11: 8	F: 8 580 ✓✓	G: 6 240 ✓✓	14 820	
Netto wins vir die jaar	?	?	154 670	10

2.2.2 Bereken die volgende finansiële aanwysers:

(a) Skuld/Eienaarsbelangverhouding

94 840 ✓ : 534 580 ✓
0,17 : 1 ✓

Aanvaar 0,2 : 1

3

(b) Persentasie-opbrengs deur Yoga verdien. (Gebruik gemiddelde eienaarsbelang)

$$\frac{\frac{89\,130}{\frac{1}{2}(237\,500 - 24\,690 + 17\,040)} \times \frac{100}{1}}{(7\,650)} = 77,5\%$$

✓ ✓ (7 650) ✓

5

2.2.3 Yoga is van mening dat die besigheid se likiditeitsposisie gesond is. Verduidelik waarom jy dink dat hy so voel. Haal TWEE aanwysers (met getalle) aan om jou antwoord te motiveer.

Naam van aanwyser ✓✓
Kwoteer van getalle / syfers ✓✓
Kommentaar ✓✓ (Kan algehele /algemene kommentaar wees)

Bedryfsverhouding: Alhoewel dit van 2,5: 1 tot 1,7: 1 verminder het, toon dit nog steeds dat daar genoeg korttermyn-bates is om die korttermyn-laste te dek.

Vuurproefverhouding: het verbeter van 1,8: 1 tot 1,1 : 1. Daar was vorige jaar te veel handelsvoorraad en in hierdie jaar het besigheid dit reggekry om dit effektief om te draai.

Debiteure-invorderingstermyn: Het verbeter van 42 dae tot 31 dae. Debiteure betaal na aan 30 dae wat normaalweg toegelaat word. Dit dui op 'n verbetering in die invorderingsbeleid en hoedat kontant bestuur word.

Enige 2 verhoudings verduidelik. -1 vir elke verkeerde verhouding (indien meer as twee kwoteer is)
Moenie krediteure-betalingstydperk aanvaar nie – alhoewel verbeter, neem die besigheid te lank om korttermyn skulde te vereffen

6

2.2.4 Yash is nie tevrede met haar persentasie-opbrengs op eienaarsbelang in vergelyking met Yoga s'n nie. Gee EEN moontlike rede hoekom sy so voel. Haal getalle aan om jou motivering te staaf.

✓✓ rede verduidelik ✓ kwoteer getalle/syfers

Yash bestuur haar privaatrekening beter (toon altyd 'n positiewe saldo) R42 540 teen R17 040. Yoga het 'n groot debietsaldo op sy privaatrekening (R24 690). Dit lei tot 'n beter persentasie-opbrengs wanneer gemiddelde ekwiteit bereken word.

Yoga onttrek altyd groot bedrae wat ook die saldo's van die privaatrekeninge affekteer. Sy onttrekkings is amper dubbeld die van Yash. (R47 400 in vergelyking met R24 200)

3

2.2.5 Die besigheid wil uitbrei en het bespreek om die bestaande gebou te vergroot. Die verwagte koste van die uitbreiding bedra R200 000. Deur na die finansiële state en die aanwysers te kyk, stel verskillende maniere voor hoedat die projek gefinansier kan word. (Twee punte)

Enige twee geldige en aparte punte ✓✓ ✓✓

Die vennote het hulle kapitaalbydraes met R150 000 verhoog
 Hulle het die belegging met R130 000 verhoog met 'n rentekoers van slegs 11%
 Hulle het 'n groot deel van die lening terugbetaal en sodoende die skuld/eienaarsbelangverhouding verbeter.
 Die rente op die lening is slegs 12% terwyl die opbrengs op die kapitaal aangewend 28% is.
 Die besigheid kan meer geld teen 12% rente p.j. leen, en dit sal 'n positiewe hefboomeffek hê.

4

100	
-----	--

VRAAG 3

KONTANTBEGROTINGS

(40 punte; 24 minute)

3.1 Bereken die persentasie goedere gedurende Februarie 2013 op krediet verkoop.

Persentasie:

$$\frac{50\,400}{(12\,600 + 50\,400)} \times 100 = 80\%$$

63000✓

4

3.2 Verwagte kontantontvangste van debiteure gedurende Maart 2013:

MAANDE	KREDIET-VERKOPE	BEWERKINGE	MAART 2013
Januarie	75 200	X 15%	11 280 ✓✓
Februarie	50 400	X 30%	15 120 ✓✓
Maart	78 400	X 50% X 95%	37 240 ✓✓
KONTANT VAN DEBITEURE			63 640 ✓

8

3.3 KONTANTBEGROTING VIR MAART 2013
ONTVANGSTES

MAART 2013

Kontantverkope	19 600	
Kontant van debiteure	63 640	✓
Rente op vaste deposito	2 400	✓
Huurinkomste $(36\,000 \div 12 \times \frac{115}{100})$ of $3\,000 \times 1,15$	3 450	✓
Kapitaalbydrae	40 000	✓
TOTALE ONTVANGSTES <i>inspeksie</i>	129 090	✓
BETALINGS		
Betalings aan krediteure $(12\,600 + 50\,400) \times \frac{100}{140}$	45 000	✓
Onttrekkings	1 500	✓
Bedryfsuitgawes	18 000	
Salarisse $24\,000 \times \frac{1}{12} + (24\,000 \times 80\%) \times \frac{1}{12}$	43 200	✓
Toerusting aangekoop $96\,000/12$	8 000	✓✓
Bankkoste	500	
Instandhouding van geboue	2 000	✓
TOTALE BETALINGS <i>inspeksie</i>	118 200	✓
OORSKOT/(TEKORT) <i>inspekteer operasie</i>	10 890	✓
Bank (Beginsaldo)	(6 000)	✓
BANK (Eindsaldo) <i>inspekteer operasie</i>	4 890	✓

Oorgedra van
Nota hierbo

7

20

- 3.4 Die besigheid beoog om nog twee addisionele winkelassistente, teen dieselfde salaris as die huidige werknemers, in April 2013 aan te stel. Is dit volgens jou mening 'n wyse besluit? Motiveer jou antwoord deur van die gegewe inligting gebruik te maak.

Salaris per persoon = $24\,000 \div 4 = 6\,000$

$R6\,000 \times 2 = R12\,000$ (moet twee persone in diens neem) ✓✓

Maar se oorskot is slegs R6 640✓; daarom sal die besigheid dit nie kan bekostig nie. ✓

2 punte vir berekening; 1 punt vir kwoteer van ondersteunende getal; 1 punt vir kommentaar.

4

- 3.5 Vergelyk die werklike syfers vir Februarie 2013 met die begrote bedrae vir Maart 2013. (Verwys na punt 14 van die inligting voorsien)

Voorsien die eienaar van raad hoedat hy die interne kontrole kan verbeter deur van enige TWEE items op die lys gebruik te maak. Jy hoef nie bedrae/syfers aan te haal nie.

Huurinkomste: swak invorderingsbeleid; oorbegroot; ondersoek redes. Pas begroting aan of implementeer sekere reëls vir die huurder.

Onderhoud onderbegroot / moontlik sal die ekstra geld wat in Februarie spandeer is, die uitgawe in die toekoms verminder. / ondersoek en begroot meer akkuraat in die toekoms

Onttrekkings deur misbruik te maak omdat hy die eienaar is / moet by begroting probeer hou om sodoende goeie bestuur van kontant uit te oefen.

✓✓ ✓✓ enige twee aanbevelings

4

VRAAG 4

KLUBS

(30 punte; 18 minute)

4.1.1 Bereken die totale bedrag ledegeld verskuldig deur al die lede vir hierdie finansiële jaar. (inkomste- en uitgawebedrag)

$(108 - 3) \times 60 \checkmark = 6\,300 \checkmark$
 $12 \times (5 \times 7) \checkmark = 420 \checkmark$
 $15 \times (5 \times 4) \checkmark = 300 \checkmark$

 $7\,020 \checkmark$

Akkuraatheid punt vir die hele staat
Metodepunt as een deel van die berekening korrek is.

7

4.1.2

ALGEMENE GROOTBOEK VAN CITY SPORTKLUB
LEDEGELDREKENING

2012 Jan	1	Opgelope Inkomste	480 ✓	2012 Jan	1	Vooruitontvange Inkomste	900 ✓
Des	31	Vooruitontvange Inkomste (6 x 60)	360 ✓✓	Des	31	Bank <i>balanserende getal</i>	6 420 ✓
		Inkomste en Uitgawe	7 020 ✓ Verwys 4.1			Ledegeld afgeskryf (480 – 240 – 60)	180 ✓✓
						Herstelwerk/Instandhouding✓	60 ✓
						Opgelope Inkomste (5 x 60)	300 ✓✓
			7 860				7 860
-1 vir besonderhede weggelaat/verkeerd (Maks -2). Aanvaar erkende afkortings.							

4.2

12

NR.	STAAT VAN ONTVANGSTES EN BETALINGS – 31 DESEMBER 2012		STAAT VAN INKOMSTE EN UITGAWES – 31 DESEMBER 2012	
	ONTVANGSTES	BETALINGS	INKOMSTE	UITGAWE
Vb		800		600
1		9 900 ✓		3 900 ✓
2	3 000 ✓		1 800 ✓	
3		1 400 ✓		300 ✓
4	8 944 ✓	3 090 ✓✓ 5 590 – 2 500	3 354 ✓ of 8 944 – 5 590 (1 punt)	5 590
5				350 ✓
			<i>Verversings word normaalweg nie apart getoon nie.</i> <i>Daarom net 1 punt vir berekening van 8 944 indien wins nie getoon word nie.</i>	

11

30

VRAAG 5

KOSTEBEREKENING
(VERVAARDIGINGSONDERNEMINGS)

(35 punte; 21 minute)

5.1 Maak 'n kruis (X) onder die geskikte afdeling vir elkeen van die onderstaande gelyste items.

	ITEM	PRIMÊRE KOSTE	FABRIEKS-BOKOSTE	ADMINISTRASIE KOSTE	VERKOOPS- EN VERSPREIDINGS-KOSTE
5.1.1	Indirekte materiale		X ✓		
5.1.2	Advertensie				X ✓
5.1.3	Direkte Arbeid	X ✓			
5.1.4	Fabriekshuur		X ✓		
5.1.5	Kantoor-skryfbehoeftes			X ✓	

5

5.2.1 Bereken:

a) Die totale vaste koste

$$(775 \times 40\%)$$

$$1\,250 + 310 + 460 + 200$$

$$= 2\,220 \checkmark \boxed{\checkmark} \text{ (indien een deel van bg. korrek is)}$$

(2)

b) Die totale veranderlike koste

$$(775 \times 60\%)$$

$$520 + 555 + 465$$

$$= 1\,540 \checkmark \boxed{\checkmark} \text{ (indien een deel van bg. korrek is)}$$

(2)

4

5.2.2 Verduidelik die konsep "gelykbreekpunt".

Dit is die aantal eenhede wat vervaardig en verkoop moet word om die totale koste te dek. (waar inkomste = uitgawes); waar die besigheid nie 'n wins of 'n verlies maak nie. Dit wys die vlak van verkope wat nodig is; dit help met die bepaling van die winsopslag persentasies en die assessering van die produksie om te bepaal of dit 'n lewensvatbare produk is.

✓✓ (ken deelpunte toe vir gedeeltelike antwoorde)

2

5.2.3 Bereken die verkoopprijs by die gelykbreekpunt.

Kan Julius tevrede wees om die handsakke teen die prys te verkoop?
Verduidelik.

$$*1\,540/40 = 38,50 \text{ (veranderlike koste per eenheid)}$$

$$\frac{2\,220}{x - 38,50} = 40 \text{ eenhede} \checkmark$$

$$x = \frac{2\,220 + 1\,540}{40}$$

Gelykbreekpunt verkoopprijs is R94. ✓

Nee. ✓

Hy sal nie tevrede wees met R94 per sak nie omdat hy nie 'n wins sal maak nie (sal net al sy koste dek)

Hierdie prys wys 'n winsopslag van 144% op kosprys, wat hoog is
Hy moet die mark bepaal (en die mededingers) om te bepaal of hy die sakke teen 'n baie hoër prys kan verkoop; miskien by vlooiemarkte en toeriste aantreklikhede.

✓✓ geldige verduideliking

Verduideliking moet in lyn wees met leerder se verkeerde berekening. Ken punte dienooreenkomstig toe.

7

5.3

ALGEMENE GROOTBOEK VAN TARGET PRODUKTE BALANSSTAATREKENINGE

GOEDERE-IN-BEWERKING (B8)

2012 Maart	1	Saldo	10 200	2013 Feb	28	<i>Klaarprodukte voorraad ✓ Balanserende getal)</i>	145 600 ☒
2013 Feb	28	<i>Direkte materiaalkoste ✓</i>	38 420			Saldo	14 000
		Direkte arbeidskoste	65 480				
		Fabrieksboekoste	45 500 ✓✓				
			159 600				159 600
2013 Maart	1	Saldo	14 000				

5

KLAARPRODUKTE VOORRAAD (B9)

2012 Maart	1	Saldo	0	2013 Feb	28	<i>Koste van Verkope ✓</i>	*134 600 ✓✓
2013 Feb	28	<i>Goedere-in-bewerking ✓</i>	145 600 ☒			Saldo	11 000 ✓
							<i>Kan bereken word (18 200 – 16 825) x 8</i>
			145 600				145 600
2013 Maart	1	Saldo	11 000 ☒	Eenheidskoste = $145\,600 \div 18\,200 = 8$ 16 825 x 8 (koste van verkope)			

7

FINALE REKENINGE HANDELSREKENING

2013 Feb	28	Koste van Verkope	134 600 ☒	2013 Feb	28	Verkope	168 250 ☒
		<i>Wins en Verkies ✓</i>	33 650 ☒				
			168 250				168 250
Brutowins = *Koste van Verkope x 25%				*Koste van verkope x 125% (Verkopebedrag)			

Kon Bruto wins bereken (in daardie geval sal die verkope-bedrag die balanserende getal wees)
Of verkope kan bereken word (in die geval is die Bruto wins die balanserende getal)

Ken 2 punte vir akkurate berekening van leerder toe.

5

35

VRAAG 6

BTW EN VOORRAADSTELSLS

(45 punte; 27 minute)

6.1.1 Dui aan of die volgende stellings Waar of Onwaar is.

(a)	<i>Onwaar</i>	✓✓
(b)	<i>Onwaar</i>	✓✓
(c)	<i>Waar</i>	✓✓
(d)	<i>Waar</i>	✓✓

Aanvaar (O) of (W)

8

6.1.2

(a) Na aanleiding van bostaande inligting, bereken die bedrag BTW wat City Skoonmaak Dienste aan SAID op die 25ste Augustus 2013 sal moet betaal. (toon alle berekeninge – moenie net die finale antwoord gee nie.)

BTW betaal (Inset BTW): $896 + 77 + 175 + 406 + 5\,432 = 6\,986$ ☒

BTW ontvang (Uitset BTW): 8 666 + 882 = 9 548

Bedrag verschuldig aan SAID $(9\,548 - 6\,986) = 2\,562$ ☒

Leerders kon van grootboekrekeninge gebruik gemaak het – ken punte dienooreenkomstig toe

13

(b) As 'n geregistreerde rekenmeester, het jy waargeneem dat die eienaar, P. Mandla, die skoonmaakmateriaal-rekening onregmatig met R5 000 verhoog.

- Gee jou mening oor Mandla se optrede en verduidelik watter stappe jy sal neem.

Mandla probeer om SAID te ontdek deur minder BTW te betaal (“inflating” die inset BTW)
Dit is oneties.

✓✓ vir verduideliking van Mandla se aksie (oneties)

Sal hom hiervan in kennis stel en die gevolge daarvan (boetes ens.)

Sal hom vra om sy inskrywing terug te skryf en dan die korrekte bedrag verskuldig aan SAID te reflekteer.

Ook om my persoonlike integriteit te beskerm (behoort aan 'n professionele liggaam wat 'n gedragskode het.)

✓✓ Vir stawing van jou optrede (inig en korrek)

4

6.2.1

ALGEMENE GROOTBOEK VAN JUBILEE WINKELS
AANKOPEREKENING (N4)

2013 Sep	30	Saldo/totaal	684 240	2013 Sep	30	Donasie ✓	1 440 ✓✓
		Krediteurekontrole ✓	9 550 ✓			Onttrekkings	2 000
						Krediteure-afslag	10 350
						Handelsrekening ✓	680 000 ✓
			693 790				693 790
						<i>Merk besonderhde en bedrae tesame</i>	

7

6.2.2 Bereken die Brutowins wat deur die besigheid verdien is.

(Jy mag 'n Handelsrekening opstel om die bedrag te bereken)

Verkope – Debiteure-afslag

(915 000 – 24 170) = 890 830 ✓✓

Beginvoorraad + Aankope + Vraggeld op Aankope – Eindvoorraad

211 900 + 680 000 + 9 930 – 255 000 = 646 830

✓ ✓✓ ✓

Bruto wins: 890 830 – 646 830 = 244 000 ✓

Of

Handelsrekening

Beginvoorraad	211 900	Verkope	8 90 830
Aankope	680 000	Eindvoorraad	255 000
Vraggeld	9 930		
Bruto wins	244 000		

Ken die punte in die rekening toe.

8

6.2.3 Bereken die Brutowins-persentasie wat behaal is.

$$\frac{244\,000}{646\,830} \times \frac{100}{1} = 37,7\%$$

✓ ✓

3

6.2.4 Gee 'n geskikte rede waarom die winsopslag van 50% op kosprys nie bereik is nie.

Korting toegestaan op kontantverkope / uitverkoop van ou, onbruikbare voorraad / afgemerkte voorraad.

✓✓ een geldige punt

2

45

TOTAAL: 300

